

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ
ІВАНА ЗОЛОТОУСТОГО»**

**Факультет богословських і гуманітарних наук
Кафедра богослов'я**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вибрані питання догматичного богослов'я

Освітня програма «Богослов'я»
ступінь вищої освіти *магістр*
галузь знань 04 «Богослов'я»
спеціальність 041 «Богослов'я»

м. Івано-Франківськ, 2023–2024 навчальний рік

Силабус навчальної дисципліни «Вибрані питання догматичного богослов'я» для студентів I курсу ОП «Богослов'я» денної форми навчання, ОС магістр, галузь знань 04 «Богослов'я», спеціальність 041 «Богослов'я» / розроб. Р. А. Горбань. Івано-Франківськ: ПЗВО «Івано-Франківська академія Івана Золотоустого», 2023. 27 с.

Силабус – це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з дисципліни, що оновлюється на початок кожного навчального року. Розробляється силабус на засадах освітньої програми підготовки фахівця відповідного рівня згідно з навчальною програмою та урахуванням логічної моделі викладання дисципліни. Силабус є частиною навчально-методичного комплексу дисципліни «Вибрані питання догматичного богослов'я», який має на меті допомогти студенту в організації його навчальної діяльності. Він включає опис навчальної дисципліни, мету та завдання її вивчення, структуру, літературу, вимоги викладача, політику оцінювання, питання до екзамену.

Розробник:

Горбань Р. А. – доктор філософських наук, професор, професор кафедри богослов'я ІФАІЗ.

Силабус обговорено й ухвалено на засіданні
кафедри богослов'я, протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Тучапець В. Д.

© Горбань Р. А., 2023 р.

© ПЗВО «Івано-Франківська академія Івана Золотоустого», 2023 р.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ.....	4
ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
Анотація до курсу.....	5
Міжпредметні зв'язки.....	5
Мета курсу.....	5
Завдання курсу.....	5
Компетентності, набуті в результаті навчання.....	5
СТРУКТУРА КУРСУ.....	7
Календарно-тематичний план.....	7
ФОРМИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	11
Семінарські заняття.....	11
Самостійна робота студентів.....	11
Індивідуальна робота студентів.....	11
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	12
Література до модуля I.....	12
Література до модуля II.....	13
Література до модуля III.....	14
Література до модуля IV.....	18
Література до модуля V.....	21
ПОЛІТИКА КУРСУ.....	22
Правила поведінки студентів на заняттях.....	22
Політика комунікації в межах навчального процесу.....	22
Політика щодо відвідування.....	22
Політика щодо академічної доброчесності.....	23
Політика щодо дедлайнів і перескладання.....	23
Політика оцінювання.....	23
Шкала оцінювання.....	24
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ.....	24
Структура екзаменаційного білета.....	24
Питання до екзамену (перший блок).....	24
Питання до екзамену (другий блок).....	26
Питання до екзамену (третій блок).....	27

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Назва і код дисципліни	Вибрані питання догматичного богослов'я, ППО-10
Викладач (-і)	Горбань Річард Анатолійович доктор філософських наук, професор, професор кафедри богослов'я ІФАІЗ
Контактний телефон викладача	+38 066 80 76 576
E-mail викладача	graukr@gmail.com
ORCID iD	https://orcid.org/0000-0001-7112-9723
SCOPUS	https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221647075
Web of Science ResearcherID	https://www.webofscience.com/wos/author/record/28499147
ResearchGate	https://www.researchgate.net/publication/338997131 https://www.researchgate.net/publication/338993290
Персональна інтернет-сторінка викладача	http://ifaiz.edu.ua/novyny/560-avtobiohrafiiia-r-a-horban.html
Профіль науковця на порталі Google Scholar	Річард Горбань (Richard Gorban) - Google Академія
Профіль науковця на порталі Academia.edu	https://nam.academia.edu/РічардГорбань
Профіль в електронній бібліотеці Чтиво	https://chtyvo.org.ua/authors/Horban_Richard/
Формат дисципліни	Цикл професійної підготовки Блок обов'язкових дисциплін
Обсяг дисципліни	150 годин, 5 кредитів ECTS 45 годин лекцій, 30 годин семінарів 5 годин індивідуальної роботи студентів 70 годин самостійної роботи студентів
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifaiz.edu.ua/novyny/625-elektronna-khrestomatiiia-mahistr.html
Консультації	Щовівторка у листопаді–грудні 2023 року, квітні–травні 2024 року з 13:30 до 14:20, ауд. 802-А
Залік	1 семестр
Екзамен	2 семестр

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Вибрані питання догматичного богослов'я» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 041 «Богослов'я». Лекційна частина курсу присвячена розгляду актуальних проблем сучасного догматичного богослов'я, передусім католицького.

Практична частина курсу спрямована на висвітлення зазначених проблем у контексті католицького, православного та протестантського богословських дискурсів.

2. Міжпредметні зв'язки

Інформативна частина курсу інтегрується в систему знань, отриманих у нормативних курсах бакалаврату, зокрема таких, як «Філософія» (ОК-2), «Основи християнської віри (катехизм)» (ОК-9), «Історія християнства» (ОК-12), «Історія християнства в Україні» (ОК-13), «Святе Письмо Старого Завіту» (ОК-16), «Святе Письмо Нового Завіту» (ОК-17), «Патрологія і патристика» (ОК-18), «Догматичне богослов'я–I (вступ, протологія, тріадологія, христологія, сотеріологія, еклезіологія)» (ОК-19), «Догматичне богослов'я–II (пневматологія, маріологія)» (ОК-20), «Догматичне богослов'я–III (богословська антропологія, есхатологія)» (ОК-21), а також у процесі засвоєння богословських дисциплін циклу загальної та професійної підготовки магістрів, передбачених навчальними планами, зокрема таких, як «Східні Церкви та конфесії західного християнства» (ЗПО-3), «Біблійне богослов'я» (ППО-9), «Порівняльне богослов'я» (ППО-12).

3. Мета курсу

Дослідження актуальних питань догматичного богослов'я та їх інтерпретацій сучасною богословською думкою, обумовленою різними християнськими традиціями: католицькою, православною, протестантською.

4. Завдання курсу

- Аналіз важливих для розвитку богословської науки й реалізації в сучасному світі душпастирської практики питань догматичного богослов'я, пов'язаних із прозопологією, ангелологією, еклезіологією, екуменізмом і есхатологією.
- Розгляд сучасних богословських і релігієзнавчих інтерпретацій актуальних проблем прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології.
- Засвоєння понять і категорій, які утворюють сучасну парадигму прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології.
- Опрацювання документів Церкви, пов'язаних із питаннями прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології.

5. Компетентності, набуті в результаті навчання

У результаті опанування навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- специфіку, історію та сучасне тлумачення актуальних питань догматичного богослов'я, пов'язаних із прозопологією, ангелологією, еклезіологією, екуменізмом і есхатологією;
- сучасну парадигму богословської прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології;
- національну й конфесійну своєрідність в інтерпретації та практичній реалізації актуальних питань догматичного богослов'я;
- основні поняття та концепції прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології;
- зміст документів Церкви з актуальних питань догматичного богослов'я;
- праці українських та іноземних богословів і релігієзнавців, присвячені важливим питанням прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології;

вміти:

- пояснювати концептуальні відмінності в тлумаченні та вирішенні актуальних питань прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології католицизмом, православ'ям, протестантизмом;
- пояснювати концептуальні відмінності щодо інтерпретації та шляхів розв'язання актуальних проблем прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології різними дискурсами сучасності: богословським, науковим, філософським та ін.;
- орієнтуватися в провідних тенденціях, визначених питаннями прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології, та пояснювати їх важливість у різних комунікативних контекстах;
- розпізнавати витоки та прогнозувати наслідки, до яких ведуть ті чи інші проблеми прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології;
- пов'язувати питання прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології з актуальними проблемами сучасності, враховуючи українські реалії;
- застосовувати набуті знання для душпастирських чи наукових потреб;

сформувати:

- потребу в саморозвитку та творчій реалізації повноти своєї особи в науково-теоретичній і практичній церковній діяльності;
- навички опрацювання на засадах порівняльно-історичного аналізу значних масивів інформації з широкого спектра богословської проблематики і готовність до самостійної експертної діяльності в питаннях прозопології, ангелології, еклезіології, екуменізму, есхатології;
- здатність застосовувати набуті знання в аналізі явищ і процесів духовного буття людини під час виконання своїх душпастирських обов'язків;
- фаховий підхід до оцінювання церковних, релігійних і соціокультурних процесів в Україні та світі;
- діалогічне ставлення до християнської думки, репрезентованої різними конфесіями;
- необхідну для душпастирської діяльності майстерність красномовного володіння антропологічними категоріями католицького богослов'я.

СТРУКТУРА КУРСУ

1. Календарно-тематичний план

№ теми	Тема	Години				
Тиждень		ПС	Усього	Лекції	Семінар	СРС
Модуль I. Ключові аспекти сучасного богословського дискурсу про буття людської особи (прозопологія)		1	30	14	6	9
1. 1 тиж.	Буттєві виміри особи: індивідуальний, спільнотний, трансцендентний		3,5	2	–	1,5
2. тиж.	Структура особи: існування, розум, воля, свобода, любов		3,5	2	–	1,5
3. тиж.	Розуміння буття крізь призму особи		3,5	2	–	1,5
4. тиж.	Прозопоїчна взаємообумовленість людини і світу		3,5	2	–	1,5
5. тиж.	Особа і суспільство: прозопоїчна інтерпретація суспільства як особового виміру спільноти і спільнотного виміру людської особи		3	2	–	1
6. тиж.	Особа й історія: прозопоїчне визначення історії та її сенсу		3	2	–	1
7. тиж.	Особа і культура: прозопоїчна концепція культури		3	2	–	1
8. тиж.	Актуальна проблематика католицького богословського дискурсу про буття людської особи		2	–	2	–
9. тиж.	Актуальна проблематика православного богословського дискурсу про буття людської особи		2	–	2	–
10. тиж.	Актуальна проблематика протестантського богословського дискурсу про буття людської особи		2	–	2	–
Модуль II. Ангелологія – складова сучасної богословської антропології		1	30	14	6	9
11. тиж.	Вчення про ангелів. Формування правди про існування ангелів: термінологія, існування ангелів, Старий і Новий Заповіти, ангел-охоронець		2	1	–	1

12.	Природа істоти ангелів: ангели як створені істоти, ангели як духовні істоти, ангели як особові істоти, ангели як надприродні істоти	2	1	–	1
тиж.					
13.	Функції ангелів	1,5	1	–	0,5
тиж.					
14.	Належна сфера діяльності ангелів	1,5	1	–	0,5
тиж.					
15.	Ангели і Христос	1,5	1	–	0,5
тиж.					
16.	Ангели і Церква	1,5	1	–	0,5
тиж.					
17.	Кількість та ієрархія ангельських чинів	1,5	1	–	0,5
тиж.					
18.	Інші розумні істоти	1,5	1	–	0,5
тиж.					
19.	Демонологія. Реальність Сатани й інших демонів: термінологія (Сатана, Диявол, Вельзевул, Люцифер, Демон, українські найменування); імена демонів; богословські терміни; демонофанії; шлях від Ангела до Сатани (падіння ангелів, суть гріха ангелів, незворотність вчинку); кількість та ієрархія злих духів	2	1	–	1
тиж.					
20.	Існування і діяльність Сатани, його природа й особовий характер його істоти	1,5	1	–	0,5
тиж.					
21.	Сатанинська «тріада»	1,5	1	–	0,5
тиж.					
22.	Антихрист	1,5	1	–	0,5
тиж.					
23.	Вчинок Сатани: антиреляція, соціальна сатанофанія, спокуса й обман, влада	1,5	1	–	0,5
тиж.					
24.	Захист від демонів та екзорцизм	2	1	–	1
тиж.					
25.	Питання ангелології в сучасному богословському дискурсі католицизму	2	–	2	–
тиж.					
26.	Питання ангелології в сучасному богословському дискурсі православ'я	2	–	2	–
тиж.					
27.	Питання ангелології в сучасному богословському дискурсі протестантизму	2	–	2	–
тиж.					

Модуль III. Сучасне розуміння еклезіології як вчення про прозопоїчну природу і властивості Церкви		1	30	6	6	17
28. тиж.	Еклезіологія як вчення про прозопоїчну природу та властивості Церкви	7	2	–	5	
29. тиж.	Церква і нація (етнорелігійні, соціокультурні та державотворчі аспекти еклезіології)	8	2	–	6	
30. тиж.	Еклезіологічне вчення й еклезіологічні практики УГКЦ	8	2	–	6	
31. тиж.	Еклезіологія в сучасному догматичному богослов'ї католицизму	2	–	2	–	
32. тиж.	Еклезіологія в сучасному догматичному богослов'ї православ'я	2	–	2	–	
33. тиж.	Еклезіологія в сучасному богослов'ї протестантизму	2	–	2	–	
Модуль IV. Актуальні питання екуменічної богословсько-релігійної думки і практики в Україні та світі		1	30	6	6	17
34. тиж.	Екуменічний рух: становлення, структура, завдання	2,5	0,5	–	2	
35. тиж.	Головні проблеми християнського екуменізму	2,5	0,5	–	2	
36. тиж.	Екуменічна еклезіологія і концепція антропологічної єдності	2,5	0,5	–	2	
37. тиж.	Екуменічна діяльність Івана Павла II	2,5	0,5	–	2	
38. тиж.	Екуменічна позиція та екуменічна діяльність УГКЦ. Внесок Митрополита Андрея Шептицького, Патріарха Йосифа Сліпого, Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського, Блаженнішого Любомира Гузара, Блаженнішого Святослава Шевчука в розвиток екуменічного руху	7	2	–	5	
39. тиж.	Екуменічна ситуація в сучасній Україні	3	1	–	2	
40. тиж.	Дослідження проблем екуменізму вітчизняними науковцями Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України та ГО «Українська асоціація релігієзнавців»	3	1	–	2	

41.	Екуменічний дискурс сучасного католицизму	2	–	2	–	
тиж.						
42.	Екуменічний дискурс сучасного православ'я	2	–	2	–	
тиж.						
43.	Екуменічний дискурс сучасного протестантизму	2	–	2	–	
12 тиж.						
Модуль V. Питання есхатології в сучасному світі		1	30	5	6	18
44.	Есхатологічна перспектива історії в інтерпретації Миколи Бердяєва та його філософсько-релігійна концепція активно-творчої есхатології	8	2	–	6	
тиж.						
45.	Наукові, філософські, релігійні й ін. концепції майбутнього та прогнози щодо нього кінця XX – початку XXI століть.	7	1	–	6	
тиж.						
46.	Сучасна християнська есхатологія	8	2	–	6	
тиж.						
47.	Актуальні питання есхатології в католицькому догматичному богослов'ї	2	–	2	–	
тиж.						
48.	Актуальні питання есхатології у православному догматичному богослов'ї	2	–	2	–	
тиж.						
49.	Актуальні питання есхатологічного вчення в протестантизмі	2	–	2	–	
15 тиж.						
Усього годин		5	150	45	30	70

ФОРМИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Семінарські заняття

Семінарські заняття є ефективним способом організації навчання, в якому органічно поєднується теоретичне й практичне засвоєння знань і який вимагає активної участі студента в навчальному процесі. Вони являють собою особливу форму навчально-практичних занять, що полягає: по-перше, в самостійному вивченні студентами окремих питань і тем лекційного курсу, узгоджених із викладачем, з наступним оформленням навчального матеріалу у вигляді рефератів, доповідей, повідомлень тощо; по-друге, у презентації своїх напрацювань під час проведення семінарів.

У межах дисципліни «Вибрані питання догматичного богослов'я» семінарські заняття подаються окремими тематичними блоками до кожного модуля, в яких розглядаються проблематика, що відповідає найважливішим потребам сучасного догматичного богослов'я, а також її бачення в контексті розвитку католицьких, православних і протестантських церковних традицій.

Опрацьовуючи наукову богословсько-релігієзнавчу літературу та документи, студенти мають звернути особливу увагу на матеріали, які стосуються УГКЦ.

2. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів полягає у системному опрацюванні 1–7, 11–24, 28–30, 34–40, 44–46 тем у вигляді тез або коротких повідомлень, занотованих у конспекті для самостійної роботи (текст у форматі RTF)¹, який містить посилання на використану літературу. Конспект надсилається на електронну пошту викладача до п'ятниці (включно) наступного тижня після завершення кожного з п'яти модулів.

3. Індивідуальна робота студентів

По закінченні вивчення кожного модуля студент пише підсумкове аналітичне есе обсягом 6–9 сторінок – короткий науковий нарис, в якому має розкрити своє особисте бачення розглянутої в межах модуля проблематики, передусім у контексті сучасних реалій УГКЦ. Есе надсилається на електронну пошту викладача до п'ятниці (включно) наступного тижня після завершення кожного з п'яти модулів².

¹ Файл має бути підписаний у такий спосіб: Прізвище_Ініціали_ВПДБ_СР_дата (число, місяць, рік).

² Файл має бути підписаний у такий спосіб: Прізвище_Ініціали_ВПДБ_ІР_номер модуля (цифрою)_дата (число, місяць, рік).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА³

Література до модуля І

Антропологічні виміри філософських досліджень: Матеріали VI Міжнародної наукової конференції, Дніпро, 13–14 квітня 2017 р. Дніпро: ДНУЗТ, 2017. 111 с.

Арендт Г. Становище людини; [пер. з англ. М. Зубрицької] / Ганна Арендт. Львів: Літопис, 1999. 255 с.

Блаженніший Любомир. Думки у спадок / упор. О. Гнатишин. Львів: Свічадо, 2018. 112 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Б.).

Бути людиною: Збірник цитат Блаженнішого Любомира (Гузара) / упор. о. Ігор Яців. Львів: Друкарські куншти, 2011. 96 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Б.).

Вилкен Р. Л. У пошуках обличчя Божого. Введення у богослов'я ранньої Церкви; [пер. з англ. Т. Тимо] / Роберт Л. Вилкен. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2015. 320 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-284 В п-2).

Гідність Адама: Бесіди з Блаженнішим Любомиром Гузаром / Катерина Щоткіна. Друкарські куншти, 2016. 164 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Щ.).

Горбань Р. А. Шляхи розвитку персоналістичної думки в країнах євроатлантичного регіону. Польська версія: Чеслав Бартнік: Монографія / Річард Анатолійович Горбань; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Київ: Білий Тигр, 2019. С. 163–321. (Бібліотека ІФАІЗ).

Козовик І. Чи людина має душу? Яка вона? / о. Іван Козовик. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2000. 104 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 2-18 К-п-6).

Кримський С. Б. Заклики духовності XXI століття / Сергій Борисович Кримський. Київ: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. 32 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 2-11 К.).

Кульчицький О. Ю. Введення в філософічну антропологію / Олександр Юліанович Кульчицький. Мюнхен: Український Вільний Університет, 1973. 198 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 2-18 К).

Лерш Ф. Структура особи; [пер. з нім. І. Іващенко та ін.] / Філіп Лерш. Київ: Пульсари, 2014. 560 с.

Три дороги: Бесіди Блаженнішого Любомира Гузара з журналістами / упор. К. Щоткіна. Львів: Друкарські куншти, 2013. 120 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Т.).

Шевчук Блаженніший Святослав. У паломництві до гідності свободи: Пастирське слово Блаженнішого Святослава до вірних УГКЦ і всіх людей доброї волі. Грудень 2013 – грудень 2014. Жовква: Місіонер, 2015. 224 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Ш. п-2).

Штайн Е. Будова людської особи. Лекція з філософської антропології; [пер. з нім. І. Терзової]. Жовква: Місіонер, 2011. 192 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 2-18 Ш п-2).

Штайн Е. Що таке Людина? Богословська антропологія; [пер. з нім. О. Конкевича] / Едит

³ *Позиціям, виділеним блакитним маркером, слід приділити особливу увагу.*

Штайн. Жовква: Місіонер, 2014. 200 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 2-18 Ш п-2).

Література до модуля II

Антонович В. Чари на Україні; [пер. В. Гнатюка] / Володимир Антонович. Львів: Наукове Товариство імені Шевченка, 1905. 80 с.

Бамонте Ф. Збунтовані ангели: Таємниця зла з досвіду екзорциста; [пер. з італ.] / Франческо Бамонте. Івано-Франківськ: Апостол, 2014. 156 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-167.64 Б п-2).

Важни Т. Ангели: помічники Бога й друзі людини: Молитви та роздумування; [пер. з польськ. О. Мандрики] / Томаш Важни. Львів: Свічадо, 2012. 128 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-167.2 В. п-5).

Вепрук В. І. Догматичне богослів'я: Підручник / протоієрей Вепрук Василь Ілліч. Чернівці: Рута, 2002. С. 134–144, 190–208. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-284 В п-2).

Войтович Н. М. Народна демонологія Бойківщини: Монографія / Надія Миколаївна Войтович. Львів: Сполом, 2015. 228 с.

Горбань Р. А. Шляхи розвитку персоналістичної думки в країнах євроатлантичного регіону. Польська версія: Чеслав Бартнік: Монографія / Річард Анатолійович Горбань. Київ: Білий Тигр, 2019. С. 358–364. (Бібліотека ІФАІЗ:).

Ґрюн А. 33 ангели на всі випадки життя; [пер. з нім. с. Ю. Андрусів] / Ансельм Ґрюн. Львів: Свічадо, 2015. 80 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-167.2 Ґ. п-2).

Догматичне богослов'я Католицької Церкви: Докладний виклад і роздуми. Львів: Стрім, 1994. С. 193–202.

Зімбардо Ф. Ефект Люцифера: Чому хороші люди чинять зло; [пер. з англ. Л. Шерстюка] / Філіп Зімбардо. Київ: Yakaboo Publishing, 2017. 584 с.

Калдон С. М. Ангел – посланець надії; [пер. з польськ. О. Лози] / о. Станіслав Марія Калдон. Львів: Добра книжка, 2011. 176 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-167.2 К).

Козовик І. Екзорцизм: міф чи реальність? / о. Іван Козовик. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2003. 496 с.

Кононенко О. Українська міфологія та культурна спадщина / Олексій Кононенко. Харків: Фоліо, 2011. 716 с.

Левкович Н. Жіночі демонологічні персонажі українців Карпат / Надія Левкович // Народознавчі зошити. 2012. № 2. С. 261–267. http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaZo_2012_2_11.

Лещук О. Релігійні праці / о. Осип Лещук. Львів: Основа, 1994. С. 164–169. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-284 Л).

Милорадович В. П. Українська відьма: Нариси з української демонології / Василь Петрович Милорадович. Київ: Веселка, 1993. 72 с.

Мозговий І. П. Неоплатонізм і патристика, або Світло в присмерках великої цивілізації: Монографія / Іван Мозговий. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. С. 171–180.

Онищук А. Матеріали до гуцульської демонології / Антін Онищук // Матеріали до української етнології. Т. XI. Львів: Наукове Товариство імені Шевченка, 1909. С. 1–139.

Поріцька О. Українська народна демонологія у загальнослов'янському контексті (XIX – поч. XX ст.) / Ольга Поріцька. Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М. Т. Рильського, 2004. 180 с.

Стасяк Я. Основи догматичного богослов'я: Нотатки з лекцій о. проф. Романа Роговського; [пер. О. Старко] / о. Ян Стасяк, о. Роберт Завіла. Львів: Місіонер, 1997. С. 30–37. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-284 О. п-15).

Тембаль Н. Ангели – вісники світла; [пер. Т. Різуна] / Ніколь Тембаль. Львів: Свічадо, 2013. 208 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-167.2 Т. п-2).

Українські міфи. Демонологія. Легенди / упор. М. К. Дмитренко. Київ: Музична Україна, 1992. 144 с.

Українці: Народні вірування, повір'я, демонологія / упор. А. П. Пономарьов. Київ: Либідь, 1991. 640 с.

Ульянов Д. Містичні істоти, загадки і таємниці Карпат / Данило Ульянов. Харків: Віват, 2016. 224 с.

Фроссар А. 36 доказів існування Диявола; [пер. з фр. Я. Кравця] / Андре Фроссар. Львів: Свічадо, 1995. 104 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-167.64 Ф п-1).

Хобзей Н. Гуцульська міфологія: Етнолінгвістичний словник / Наталя Василівна Хобзей. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 2002. 216 с.

Чувашова Д. Уявлення про нечисту силу в православ'ї і католицизмі / Діана Чувашова // Україна–Ватикан: Християнство в контексті його включення в різноманітні сфери суспільного буття. Науковий збірник / за ред. Л. Филипович і П. Яроцького. Київ: УАР, 2015. С. 336–345.

Шпіраго Ф. Антихрист у світлі Св. Письма, церковного передання й приватних об'явлень / Франц Шпіраго. Львів: Місіонер, 1995. 80 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-167.2 Ш. п-2).

Ягело С. П. Демонологічна проза українців Карпат: фантастичний елемент жіночих персонажів / Світлана Петрівна Ягело // Питання літературознавства. 2011. Вип. 82. С. 289–297. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pl_2011_82_39.

Ягело С. П. Духи-«господарі» природних локусів у демонологічній прозі Карпат / Світлана Петрівна Ягело // Народознавчі зошити. 2011. № 3. С. 419–425. http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaZo_2011_3_8.

Література до модуля III

Мётров. 2017. Ч. 14. С. 9–84.

Авраамічні релігії в Україні у визнанні плюралізму і толерантності як чинників української ідентичності. Галич: Давній Галич, 2018. 106 с.

Аржаковський А. Бесіди з Блаженнішим Любомиром Гузаром: До постконфесійного християнства; [пер. з фр.] / Антуан Аржаковський. Львів: Видавництво Українського

католицького університету, 2007. 183 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 А. п-2) .

Бендик М. о. Еклезіологія патріарха Мирослава Івана (Любачівського) / о. Мирон Бендик // Богослов'я. 2001 (65). С. 18–32.

Бендик М. о. Місіологія / о. д-р Мирон Бендик. Львів: Колесо, 2013. С. 30–33.

Блаженніший Любомир. Думки у спадок / упор. О. Гнатишин. Львів: Свічадо, 2018. 112 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Б.).

Бути людиною: Збірник цитат Блаженнішого Любомира (Гузара) / упор. о. Ігор Яців. Львів: Друкарські куншти, 2011. 96 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Б.).

В пошуках ідентичності: Студійні дні в Ніредьгазі. Львів: Свічадо, 1998. 208 с.

Василів Р. Концепція Церкви у Київського митрополита Петра Могили / Роман Василів. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2004. 348 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-72 В п-3).

Водопівець І. Еклезіологія: Церква Христова; [пер. з італ. М. Демид] / Іван Водопівець. Рим; Львів: Свічадо, 1994. 288 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-72 В. п-).

Ворон О. П. Становлення та функціонування Римо-католицької церкви в незалежній Україні (1991–2016 роки): Монографія / Оксана Петрівна Ворон, Олена Петрівна Ворон. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 200 с.

Гідність Адама: Бесіди з Блаженнішим Любомиром Гузаром / Катерина Щоткіна. Друкарські куншти, 2016. 164 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Щ.).

Глібчук П. о. Патріарх Йосиф Сліпий: Через терня випробувань до зірок небесної слави / о. Петро Глібчук. Тернопіль: [б. в.], 2002. 139 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Г. п-2).

Гергелюк М. М. Канонічні та еклезіологічні засади автокефального устрою церков у структурі вселенського православ'я: дис. ... канд. іст. наук: 09.00.11 «Релігієзнавство» / Гергелюк Микола Михайлович. Острого: Національний університет «Острозька академія», 2014. 199 с.

Горбань Р. А. Шляхи розвитку персоналістичної думки в країнах євроатлантичного регіону. Польська версія: Чеслав Бартнік: Монографія / Річард Анатолійович Горбань; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Київ: Білий Тигр, 2019. С. 364–377. (Бібліотека ІФАІЗ).

Гринів О. Йосиф Сліпий як історик, філософ і педагог / Олег Гринів. Львів: Місіонер, 1994. 158 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Г. п-6).

Димид М. Еклезіологічно-канонічні перспективи богослов'я в Україні / Михайло Димид // Майбутнє богослов'я в Україні: Матеріали I Всеукраїнської конференції 19–20 листопада 2009 р. Київ: ФОП Романюк М. Г., 2009. С. 15–25. (Бібліотека ІФАІЗ: 284 М п-1).

Димид М. Херсонеське таїнство свободи: Еклезіологія. Т. 1 / Михайло Димид. Львів: Свічадо, 2007. 320 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-72 Д п-2).

Дисциплінарне релігієзнавство: Колективна монографія / за наук. ред. док. філософ. н., проф. А. Колодного. Київ, 2009. 219 с.

Діялог лікує рани: Блаженніший Святослав Шевчук у розмові з Кшиштофом Томасиком; [пер. з пол. Т. Різун]. Львів: Свічадо, 2018. 176 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 п2).

Зайцев О. Націоналізм і релігія. Греко-Католицька церква та український націоналістичний рух у Галичині (1920–1930 роки) / Олександр Зайцев, Олег Беген, Василь Стефанів. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2011. 384 с.

Історія релігії в Україні. Т. 4: Католицизм / П. Яроцький, М. Адамчук, Г. Надтока, О. Недавня, В. Слободян / ред. А. Колодний, П. Яроцький. Київ: Український Центр духовної культури, 2001. 598 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-(477) I п-3).

Кардинал Йосиф Сліпий і сучасність: Збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції на пошанування 110-ї річниці від дня народження глави Української Греко-Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого (11–12 жовтня 2002 р.). Івано-Франківськ: Плай, 2002. 216 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 К. п-3).

Кияк С. Ідентичність українського католицизму: Генезис, проблеми, перспективи / Святослав Романович Кияк. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2006. С. 382–419. (Бібліотека ІФАІЗ: 1(09)477 К п-2).

Кияк С. Р. Помісність – реалізація вселенськості Української Католицької церкви візантійського обряду / Святослав Романович Кияк // Українське релігієзнавство. 2003. № 25. С. 97–105.

Колодний А. М. Релігійне життя України в особах його діячів і дослідників: Монографія / Анатолій Миколайович Колодний. Київ: Інтерсервіс, 2017. С. 45–245, 339–621.

Корчагін К. Таїнство Церкви. Кн. 1 / о. д-р Климентій Корчагін. Івано-Франківськ: Івано-Франківський Теологічно-Катехитичний Духовний Інститут, 1997. 213 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-72 К. п-20).

Корчагін К. Таїнство Церкви. Кн. 2 / о. д-р Климентій Корчагін. Івано-Франківськ: Івано-Франківський Теологічно-Катехитичний Духовний Інститут, 1997. 359 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-72 К. п-5).

Любак А. де. Роздуми про Церкву; [пер. с фр. С. Желдак] / Анрі де Любак. Київ: Дух і Літера, 2010. 504 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-72 Д п-1).

Майдан і Церква: Хроніка подій та експертна оцінка / Українська асоціація релігієзнавців / за заг. ред. д. філос. н. Филипович Л. О. і канд. філос. н. Горкуші О. В. Київ: Самміт-Книга, 2014. 656 с.

Митрополит Андрей Шептицький: Життя і діяльність: Документи і матеріали 1899–1944. Т. II: Церква і суспільне питання. Кн. 1: Пастирське вчення та діяльність / за ред. А. Кравчука. Львів: Місіонер, 1998. 572 . (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Ш. п-5).

Митрополит Андрей Шептицький: Життя і діяльність: Документи і матеріали 1899–1944. Т. II: Церква і суспільне питання. Кн. 2: Листування / за ред. А. Кравчука. Львів: Місіонер, 1999. С. 571–1096. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Ш. п-3).

Михайлишин М. М. Блаженніший Йосиф Сліпий та ідея патріархату УГКЦ / Мирон Мирослав Михайлишин. Львів: Свічадо, 2007. 192 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 М. п-2).

- Москалик Я. Концепція Церкви Митрополита Андрея Шептицького: Органічно-пневматологічна суть Церкви; [пер. з польськ. Н. Николин] / о. д-р Ярослав Москалик. Львів: ЛБА; Свічадо, 1997. 128 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-72 М п-4).
- Пам'яті Патріарха Йосифа Кардинала Сліпого: Матеріали наукової конференції. Львів: Свічадо, 1994. 120 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 П. П-2).
- Пасіцька О. І. «Львівський Манчестер» і «Галицька Каліфорнія»: Соціально-економічна діяльність українців Галичини (20–30-ті роки ХХ ст.) / Оксана Ігорівна Пасіцька. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 2019. С. 251–306 [572 с.]. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 П19 1).
- Пелікан Я. Ісповідник між Сходом і Заходом: Портрет українського кардинала Йосифа Сліпого; [пер. з англ. І. Іванкович] / Ярослав Пелікан. Львів: АРТОС, 2015. 275 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 П. П).
- Практичне релігієзнавство: Колективна монографія / за ред. проф. А. Колодного і Л. Филипович. Київ: Українська конфедерація журналістів та Українська асоціація релігієзнавців, 2012. 315 с.
- Проповіді Блаженнішого Любомира Верховного Архієпископа Києво-Галицького. Львів: Друкарські куншти, 2006. 256 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 П).
- «Русский мир» Кирила не для України: Збірка наукових статей / за ред. проф. А. Колодного. Київ: УАР, 2014. 340 с.
- Релігійна безпека / небезпека України: Збірник наукових праць і матеріалів / за ред. проф. А. М. Колодного. Київ: УАР, 2019. 316 с.
- Релігійна свобода: Науковий релігієзнавчий журнал. 2020. № 24. 129 с.
- Релігія в історії і духовності українців: Вибрані праці Юрія Мулика-Луцика / упор. і наук. ред. проф. А. М. Колодний. Київ: УАР, 2019. 264 с.
- Релігія в її складових і процесах їх осучаснення: Колективна монографія / за ред. проф. А. Колодного. Київ: Інтерсервіс, 2018. 402 с.
- Релігія і нація в суспільному житті України і світу / за ред. Л. О. Филипович; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Київ: Наукова думка, 2006. 263 с.
- Три дороги: Бесіди Блаженнішого Любомира Гузара з журналістами / упор. К. Щоткіна. Львів: Друкарські куншти, 2013. 120 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Т.).
- Сабол С. Католицтво і Православ'є: В 900-ті роковини поділу Христової Церкви (1054–1954) / о. Севастіян Сабол, ЧСВВ. Нью-Йорк: Слово Доброго Пастиря, 1955. 327 с.
- Салій Я. Церква, яку люблю; [пер. з польськ. Г. Зібарової] / Яцек Салій ОР. Київ: Кайрос, 1998. 136 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-72 С п-3).
- Слово Патріарха Йосифа: Документи. Матеріали. Світлини. 1917–1984. Львів: Гердан, 2003. 240 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 С. п-1).
- Спадщина Андрея Шептицького: Духовність, діяльність, мораль. Матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження митрополита

Української Греко-Католицької Церкви Андрея Шептицького (Тлумач, 9 серпня 2015 р.) / упор. А. А. Білас. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2015. 92 с.

Стасяк Я. Основи догматичного богослов'я: Нотатки з лекцій о. проф. Романа Роговського; [пер. О. Старко] / о. Ян Стасяк, о. Роберт Завіла. Львів: Місіонер, 1997. С. 215–242. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-284 О. п-15).

Филипович Л. О. Етнологія релігії: Теоретичні проблеми, вітчизняна традиція осмислення / Людмила Олександрівна Филипович. Київ: Світ Знань, 2000. 333 с.

Филипович Л. О. Культура релігійного життя: Вибрані праці / Людмила Олександрівна Филипович. Київ: УАР, 2016. 584 с.

Функціональність релігії: Український контекст: Монографія / за ред. проф. А. Колодного та Л. Филипович. Київ: УАР, 2017. 339 с.

Хома І. Патріарх Йосиф / владика Іван Хома. Львів: Дон Боско, 2009. 172 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Х. п-2).

Шевчук Блаженніший Святослав. У паломництві до гідності свободи: Пастирське слово Блаженнішого Святослава до вірних УГКЦ і всіх людей доброї волі. Грудень 2013 – грудень 2014. Жовква: Місіонер, 2015. 224 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Ш. п-2).

Щоткіна К. Любомир Гузар. Хочу бути Людиною / Катерина Щоткіна. Харків: Віват, 2017. 272 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Щ.).

Література до модуля ІV

Агапіс Т. Документи про відносини Римського і Константинопольського Престолів у 1958–1984 рр.; [пер. з англ.] / наук. ред. Н. Кочан. Київ: Дух і Літера, 2001. 558 с.

Апостольський лист *Novo Millennio ineunte* Святішого Отця Івана Павла II до єпископів, духовенства та вірних з нагоди завершення Великого ювілею 2000 року. (Бібліотека ІФАІЗ: 263.3 І).

Апостольський лист *Oriente lumen* – Світло Сходу Римського Архієрея Івана Павла II до єпископату, духовенства і вірних з нагоди сотої річниці листа папи Льва XIII «Гідність східних». Жовква: Місіонер, 1995. 64 с. (Бібліотека ІФАІЗ).

Апостольський лист римського архієрея Івана Павла II з нагоди 400-річчя Берестейської Унії. Ватикан, 1995. 24 с.

Аржаковський А. Бесіди з Блаженнішим Любомиром Гузаром: До постконфесійного християнства; [пер. з фр.] / Антуан Аржаковський. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2007. 183 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 А. п-2).

Бартнік Ч. С. Тотожність Української Католицької Церкви у лоні Церкви Вселенської / Чеслав Станіслав Бартнік // Bartnik Cz. St. Chrześcijaństwo personalistyczne. Lublin: Standruk, 2003. S. 336–348. <http://www.canonic.org.ua/component/content/article/1/36-si-i-.html>.

В пошуках ідентичності. Студійні дні в Ніередьгазі. Львів: Свічадо, 1998. 205 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 278 В).

Венедикт XVI (Йосиф Рацінгер). Божа революція; [пер. з італ. о. Климентія Василя Стасіва, ЧСВВ]. Львів: Місіонер, 2009. 132 с. (Бібліотека ІФАІЗ).

Венедикт XVI (Йосиф Рацінгер). Сіль землі: Християнська й Католицька Церква в ХХІ столітті. Розмова з папою Петера Зевальда. Львів: Місіонер, 2007. 282 с. (Бібліотека ІФАІЗ).

Гриневич В. Минуле залишити Богові. Унія та уніатизм в екуменічній перспективі; [пер. з польськ. О. Дудич] / Вацлав Гриневич. Львів: Свічадо, 1998. 168 с.

Гузар Л. Андрей Шептицький Митрополит Галицький (1901–1944) провісник екуменізму / Любомир Гузар. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 496 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Г.).

Димид М. Єпископ Київської Церкви (1589–1891) / Михайло Димид. Львів: ЛБА, 2000. 244 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 264 Д).

Діялог лікує рани: Блаженніший Святослав Шевчук у розмові з Кшиштофом Томасиком; [пер. з пол. Т. Різун]. Львів: Свічадо, 2018. 176 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 п2).

Екуменічна концепція Української Греко-Католицької Церкви. Львів: Колесо, 2016. 74 с.

Енцикліки Вселенського Архієрея Івана Павла II. Торонто – Рим: Видавництво оо. Василіян, 1989. 346 с.

Жуковський А. Петро Могила й питання єдності церков / Аркадій Жуковський. Київ: Мистецтво, 1997. 304 с.

Іван Павло II. Місія Відкупителя; [пер. з італ. О. Р. Безпалька] / Іван Павло II. Жовква: Місіонер, 2011. 108 с.

Іван Павло II (папа). Пам'ять та ідентичність. Бесіди на зламі тисячоліть; [пер. М. Прокопович] / Іван Павло II (папа) Львів: Літопис, 2005. 168 с.

Їх Блаженство Мирослав Іван Любачівський – життя дорогою молитви / упор. Р. Блавацька. Львів: Мастіг, 2004. 98 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Б.).

Кардинал Йосиф Сліпий і сучасність: Збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції на пошанування 110-ї річниці від дня народження глави Української Греко-Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого (11–12 жовтня 2002 р.). Івано-Франківськ: Плай, 2002. 216 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 К. п-3).

Кисельов О. С. Екуменічні ідеї Митрополита Андрея Шептицького / Олег Сергійович Кисельов // Україна і Ватикан: Серія збірників наукових праць. Вип. VI: Проблеми екуменізму в сучасній Україні в контексті «Декрету про екуменізм (21.11.1964 р.)» Другого Ватиканського собору / за заг. ред. С. Р. Кияка. Івано-Франківськ: ПП Маргітч О. І, 2014. С. 157–167.

Кисельов О. С. Феномен екуменізму в сучасному християнстві: Монографія / Олег Сергійович Кисельов; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. 133 с.

- Кияк С. Р. Богословсько-релігієзнавчі основи сучасного екуменізму: Католицький досвід / Святослав Романович Кияк // Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки. 2018. Вип. 21. С. 84–89.
- Кияк С. Р. Християнський екуменізм: Католицька парадигма та її перспективи / Святослав Романович Кияк // Релігія та соціум. 2015. № 3. С. 66–74.
- Конфесійна ідентичність і діалог як фактор формування суспільної думки в рамках національної культури: Досвід Білорусі, України та Польщі / за ред. К. Кляузи. Люблін: Видавництво Люблінського католицького університету, 2008. 91 с.
- Королевський К. Уніятизм; [пер. з фр. З. Курдина] / Кирило Королевський. Львів: Свічадо, 2014. 144 с.
- Кропива Н. Московська «церква» – нехристиянська антируська / Нестор Кропива. Рівне: Волинські обереги, 2012. С. 76–83.
- Михайлишин М. М. Блаженніший Йосиф Сліпий та ідея патріархату УГКЦ / Мирон Мирослав Михайлишин. Львів: Свічадо, 2007. 192 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 М. п-2).
- Москалик Я. Від віри до екуменії; [пер. з пол. І. Дух] / Ярослав Москалик. Львів: Свічадо, 2019. 187 с.
- Отрош М. І. Місце і роль Католицької Церкви у міжнародному правопорядку: Монографія / Михайло Іванович Отрош. Київ; Одеса: Фенікс, 2017. 594 с.
- Пелікан Я. Ісповідник між Сходом і Заходом: Портрет українського кардинала Йосифа Сліпого; [пер. з англ. І. Іванкович] / Ярослав Пелікан. Львів: АРТОС, 2015. 275 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 П. П).
- Переступити поріг надії: Іван Павло II відповідає на питання Вітторіо Мессорі; [пер. з пол. Н. Попач]. Київ – Львів: Кайрос – Свічадо, 1995. 170 с.
- Примирення: Україна в Граці / упор. і ред. М. Маринович. Львів: Свічадо, 1999. 256 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 278 М).
- Сапеляк А. Українська Церква на II Ватиканському Соборі / о. Андрій Сапеляк. Рим – Буенос-Айрес: Салезіянське видавництво, 1967. 315 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 265 С).
- Стасяк Я. Основи догматичного богослов'я: Нотатки з лекцій о. проф. Романа Роговського; [пер. О. Старко] / о. Ян Стасяк, о. Роберт Завіла. Львів: Місіонер, 1997. С. 275–297. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-284 О. п-15).
- Тучапець В. Розвиток екуменічного руху в Православних Церквах / Василь Тучапець // Науковий вісник ІФТА «Добрий Пастир»: Збірник наукових праць. Теологія. 2010. Вип. 3. С. 117–123.
- У пошуках єдності християн; [пер. з англ.] / наук. ред. Ю. Щербініна. Київ: Дух і Літера, 2008. 224 с.
- Україна і Ватикан: Серія збірників наукових праць. Вип. VI: Проблеми екуменізму в сучасній Україні в контексті «Декрету про екуменізм (21.11.1964 р.)» Другого Ватиканського собору / за заг. ред. С. Р. Кияка. Івано-Франківськ: ПП Маргітич О. І., 2014. 374 с.

Шабан І. Вірую в Єдину, Святу, Соборну та Апостольську Церкву / Ігор Шабан, Аліція Хрін, Тарас Курилець. Львів: Колесо, 2014. 111 с.

Шевчук Блаженніший Святослав. У паломництві до гідності свободи: Пастирське слово Блаженнішого Святослава до вірних УГКЦ і всіх людей доброї волі. Грудень 2013 – грудень 2014. Жовква: Місіонер, 2015. 224 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Ш. п-2).

Що єднає? Що роз'єднує? Основи екуменічних знань; [пер. А. Михалейка] / наук. ред. В. Любащенко та ін. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2007. 92 с.

Щоткіна К. Любомир Гузар. Хочу бути Людиною / Катерина Щоткіна. Харків: Віват, 2017. 272 с. (Бібліотека ІФАІЗ: 27-726.1 Щ.).

Яроцький П. Л. Релігієзнавство: Навчальний посібник / Петро Лаврентійович Яроцький. Київ: Кондор, 2004. С. 233–238.

Література до модуля V

Голянич М. Філософія майбутнього: Монографія / Михайло Голянич. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2017. 540 с.

Горбань Р. А. Есхатологічна перспектива історії в інтерпретації Миколи Бердяєва: Монографія / Річард Анатолійович Горбань; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2014. 280 с.

Гура В. О. Есхатологія християнської віри євангельської: дис. ... канд. філос. наук: 09.00.14. «Богослов'я» / Віталій Олексійович Гура. Київ: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2019. 268 с.

Докаш В. Кінець світу: Еволюція протестантської інтерпретації. Монографія / Віталій Докаш. Київ – Чернівці: Книги-XXI, 2007. 544 с.

Документи Другого Ватиканського Собору: Конституції, декрети, декларації. Коментарі. Львів: Свічадо, 2014. 608 с.

Мічіо Кайку. Фізика майбутнього: Як наука вплине на долю людства і змінить наше повсякденне життя у XXI сторіччі; [пер. з англ. А. Кам'янець] / Мічіо Кайку. Львів: Літопис, 2013. 432 с.

Сухорольський П. М. Основні етапи розвитку футурології та її завдання в умовах сучасного світу / П. М. Сухорольський, І. Ю. Сухорольська // Грані. 2018. Т. 21, № 3. С. 116–123. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2018_21_3_19.

Титаренко В. Від пророцтв у релігії до прогнозування в релігієзнавстві: історія, теорія, перспективи. Монографія / Віта Титаренко; Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України. Київ: Центр Європи, 2017. 324 с.

Тоффлер Е. Третя Хвиля; [пер. з англ. А. Євса] / Елвін Тоффлер. Київ: Всесвіт, 2000. 480 с.

Цігенаус А. Есхатологія: Майбутнє сотвореного в Бозі; [пер. з нім. О. Сметанін, В. Грицюк] / Антон Цігенаус. Львів: Свічадо, 2006. 352 с.

Що говорить Святе Письмо о Пеклі. Детройт: Міжнародне Товариство дослідників Біблії, 1921. 109 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Правила поведінки студентів на заняттях

- Комунікація та співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу «Вибрані питання догматичного богослов'я». Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого для навчання середовища.
- Неприпустимі запізнення студентів на аудиторні заняття без поважних причин. У випадку запізнення з поважної причини студент має зайти в аудиторію, не привертаючи до себе уваги, а після заняття пояснити викладачу причину.
- В аудиторії заборонено вживати їжу та напої, за винятком води й у разі медичної необхідності.
- Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами й іншими девайсами, вони мають бути вимкнені або переведені в беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можна використовувати лише для виконання навчальних завдань.

2. Політика комунікації в межах навчального процесу

- Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, електронною поштою або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної роботи студента. Відвідування таких консультацій – за бажанням студента.
- Викладач ознайомлює студентів з методичними рекомендаціями щодо підготовки до семінарів, виконання самостійних та індивідуальних робіт, наводить перелік питань і завдань для проведення підсумкової оцінки знань, дає питання до екзамену.
- Викладач створює електронну бібліотеку з дисципліни «Вибрані питання догматичного богослов'я».
- Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням і власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою з питань догматичного богослов'я.

3. Політика щодо відвідування

- Студент зобов'язаний відвідувати всі аудиторні заняття (лекційні й практичні) та брати активну участь у навчальному процесі.
- Неприпустимі пропуски студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%. Якщо пропуски становлять більше 50% аудиторних занять, то вважається, що такий студент не засвоїв у повному обсязі

матеріал, передбачений програмою курсу, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60.

4. Політика щодо академічної доброчесності

- У виконанні індивідуальних письмових робіт неприпустимий плагіат.
- Неприпустиме списування під час екзамену, у тому числі з девайсів.
- У випадку списування і плагіату при виконанні завдання студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до екзамену.

5. Політика щодо дедлайнів і перескладання

- Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни «Вибрані питання догматичного богослов'я», повинні бути виконані вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені й представлені на екзаменаційну сесію. У разі незадовільної оцінки студент має право перескласти курс у 7-денний термін.
- Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчим балом.
- Перескладання модулів відбувається з дозволу навчального відділу за наявності поважних причин.

6. Політика оцінювання

При оцінюванні враховуються бали, набрані:

- за сумлінну підготовку до семінарів відповідно до поданого плану й активну участь у ньому в процесі обговорення питань з теми заняття (максимум 40 балів);
- за опрацювання наукової літератури та першоджерел (максимум 40 балів);
- за виконання підсумкового аналітичного есе (максимум 20 балів).

Розподіл балів, які отримують студенти з дисципліни «Вибрані питання догматичного богослов'я», є сумою балів за виконання змістових модулів і балів, отриманих під час екзаменів. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 60 балів за практичні завдання, виконані впродовж семестру, і 40 балів за екзамен.

Студент, який відвідував усі аудиторні заняття, брав у них активну участь, вчасно виконував практичні завдання та набрав 100 балів, звільняється від складання іспиту.

Студент, який набрав менше 60 балів, до екзамену не допускається.

7. Шкала оцінювання

За шкалою академії	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

1. Структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет містить три питання відповідно до трьох теоретично-практичних блоків: перший – пов'язаний із тематикою та проблематикою лекційних занять та їх самостійним опрацюванням студентами; другий – пов'язаний із тематикою та проблематикою семінарських занять; третій – пов'язаний із виконанням індивідуальної роботи студентом і містить питання, пов'язане з особистим розумінням однієї з п'ятих проблем, розглянутих у межах курсу «Вибрані питання догматичного богослов'я».

2. Питання до екзамену (перший блок)

1.	Буттєві виміри особи в сучасному богословському дискурсі.
2.	Структура особи в сучасному богословському дискурсі.
3.	Розуміння буття крізь призму особи в сучасному богословському дискурсі.
4.	Прозопоїчна взаємообумовленість людини і світу в сучасному богословському дискурсі.
5.	Прозопоїчна інтерпретація суспільства як особового виміру спільноти і спільнотного виміру людської особи в сучасному богословському дискурсі.

6.	Прозопоїчне визначення історії та її сенсу в сучасному богословському дискурсі.
7.	Прозопоїчна концепція культури в сучасному богословському дискурсі.
8.	Головні аспекти християнського вчення про ангелів та його прозопоїчний характер.
9.	Функції ангелів і належна сфера їхньої діяльності.
10.	Ангели і Христос.
11.	Ангели і Церква.
12.	Кількість та ієрархія ангельських чинів.
13.	Демонологія: структура, термінологія, зміст.
14.	Сатанинська «тріада». Кількість та ієрархія демонів.
15.	Українська демонологія.
16.	Захист від демонів та екзорцизм: теоретичні та практичні аспекти.
17.	Антропологічне розуміння еклезіології в сучасній богословській думці.
18.	Етнорелігійні, соціокультурні та державотворчі аспекти еклезіології.
19.	Актуальні проблеми еклезіології УГКЦ.
20.	Дослідження проблем екуменізму українськими релігієзнавцями та богословами.
21.	Головні проблеми християнського екуменізму сьогодні.
22.	Становлення, структура, цілі й завдання екуменічного руху. Документи II Ватиканського Собору про розвиток теоретичного та практичного екуменізму.
23.	Екуменічна діяльність Івана Павла II.
24.	Екуменічна еклезіологія і концепція антропологічної єдності.
25.	Екуменічна позиція та екуменічна діяльність УГКЦ.

26.	Актуальні проблеми міжрелігійного діалогу в Україні.
27.	Екуменічна діяльність очільників УГКЦ.
28.	Активно-творча есхатологія Миколи Бердяєва.
29.	Сучасні концепції щодо майбутнього людської цивілізації.
30.	Сучасна християнська есхатологія.
3. Питання до екзамену (другий блок)	
1.	Актуальна проблематика католицького богословського дискурсу про буття людської особи.
2.	Актуальна проблематика православного богословського дискурсу про буття людської особи.
3.	Актуальна проблематика протестантського богословського дискурсу про буття людської особи.
4.	Питання ангелології в сучасному богословському дискурсі католицизму.
5.	Питання ангелології в сучасному богословському дискурсі православ'я.
6.	Питання ангелології в сучасному богословському дискурсі протестантизму.
7.	Еклезіологія в сучасному догматичному богослов'ї католицизму.
8.	Еклезіологія в сучасному догматичному богослов'ї православ'я.
9.	Еклезіологія в сучасному богослов'ї протестантизму.
10.	Екуменічний дискурс сучасного католицизму.
11.	Екуменічний дискурс сучасного православ'я.
12.	Екуменічний дискурс сучасного протестантизму.
13.	Актуальні питання есхатології в католицькому догматичному богослов'ї.
14.	Актуальні питання есхатології у православному догматичному богослов'ї.
15.	Актуальні питання есхатологічного вчення в протестантизмі.

4. Питання до екзамену (третій блок)

1.	Мій погляд на ключові аспекти сучасного богословського дискурсу про буття людської особи.
2.	Моє розуміння актуальності питань такої частини богословської антропології, як ангелологія, для сучасного богослов'я та повсякденної душпастирської діяльності.
3.	Моя оцінка головних питань сучасної еклезіології як вчення про прозопоїчну природу та властивості Церкви.
4.	Моє бачення головних питань екуменізму та шляхів розвитку міжрелігійного діалогу в Україні.
5.	Моє ставлення до сучасного есхатологічного дискурсу в його релігійному та позарелігійному контекстах.